

Dracontomelon dao (Blanco) Merr. & Rolfe

พระเจ้าห้าพระองค์

วงศ์ ANACARDIACEAE

ชื่อพื้นเมือง :

ไม้ต้น ขนาดใหญ่ สูงถึง 40 เมตร ผลัดใบช่วงสั้น เรือนยอดแน่นกลม ลำต้นสูงตรง มักเป็นร่องที่โคน เกิดพูพอนใหญ่ตามอายุ สูงถึง 5 ม. เปลือก สีน้ำตาลอมส้มอ่อนถึงสีออกเทา เรียบหรือลอกออกเป็นแผ่นบาง เปลือกในสีชมพูถึงสีน้ำตาลอมแดงอ่อน มีจุดน้ำเลี้ยง เป็นยางใสกระจาย ใบ ประกอบแบบขนนกปลายคี่ ยาว 35-60 ซม. ออกสลับ ดอกใกล้ปลายกิ่ง มีใบย่อย 4-9 คู่ ออกสลับหรือตรงข้าม รูปไข่ถึงรูปขอบขนานหรือรูปใบหอก กว้าง 2.5-5 ซม. ยาว 6-16 ซม. ปลายเรียวแหลม โคนกลมเบี้ยว ขอบเรียบ (ยกเว้นตอนเป็นต้นกล้า) ใบอ่อนสีชมพู มีขนสั้นสีน้ำตาล ใบแก่หนาคล้ายแผ่นหนังบางเกลี้ยงหรือมีขนละเอียดโดยเฉพาะบนเส้นใบด้านล่าง มักมีกระจุกขนตามซอกเส้นใบ เส้นกลางใบขนด้านล่าง เส้นใบ 6-12 คู่ โค้งชัน ชัดทั้งสองด้าน ก้านใบย่อยยาวมากกว่า 0.5 ซม. (ใบย่อยที่ปลายยาวถึง 1.7 ซม.) มีขนละเอียดหรือค่อนข้างเกลี้ยง ก้านช่อใบยาว 8-10 ซม. แบนและเป็นร่องด้านบน โคนก้านบวม กิ่งใหญ่แข็ง มีรอยแผลเป็นที่ใบร่วงชัด เมื่ออ่อนมีขนละเอียด ดอก สีขาวออกเขียวถึงสีครีมหรือสีเหลืองอ่อน รูประฆัง กลิ่นหอมอ่อน ดอกสมบูรณ์เพศ ออกเป็นช่อแตกแขนง เรียวยาวถึง 60 ซม. ที่ซอกใบบนๆ มักออกพร้อมกับใบอ่อนหรือก่อนใบอ่อนเล็กน้อย ก้านดอกยาวถึง 4 มม. กลีบเลี้ยง ปลายมีพู่รูปสามเหลี่ยมหรือรูปไข่ 5 พู่ ยาวประมาณ 4 มม. มีขนละเอียดนุ่มด้านบนนอก ด้านในเกลี้ยง กลีบดอกรูปใบหอก 5 กลีบ ยาว 7-10 มม. ยาวกว่าเกสรเพศผู้ และก้านเกสรเพศเมียเล็กน้อย ตั้งตรงและแนบกัน ยกเว้นที่ปลายซ้อนทับกันในตา ดอก เกี้ยงทั้งสองด้าน เกสรเพศผู้ 10 อัน ก้านชูอับเรณูเล็กเรียว ยาวประมาณ 7 มม. สมบูรณ์ทุกอัน อันที่ติดตรงกับกลีบดอกสั้นกว่าอันอื่น ฐานดอกคล้ายวงแหวน มีขนนุ่ม รังไข่รูปไข่ มี 5 ช่อง ยาวประมาณ 3 มม. เกี้ยง มีก้านเกสรเพศเมีย 5 อัน เชื่อมติดกันอยู่ที่ปลาย ผล กลม ยาว 2.5-4(5) ซม. มีจุดคล้ายเป็นเกล็ดเล็กรอบตรงกลางผลยาวเป็นสาย สุกสีเหลืองถึงสีส้มอ่อน แล้วเป็นสีน้ำตาลขุ่น หนา เหนียว แข็ง ถึงมีเนื้อเป็นเส้นใย ด้านในผนังผลชั้นในใหญ่แข็งเป็นสามเหลี่ยม ปลายมีรู 5 รู ทั่วไปพบในป่าดิบที่ต่ำในภาคใต้ ชอบขึ้นริมน้ำ โดยเฉพาะในที่ๆมีน้ำแล้งชัด ที่วัดถ้ำเสือ จังหวัดกระบี่ เป็นตัวอย่างที่ดี ที่โคนต้นมีพูพอนใหญ่

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไชมอน ดินดา สิทธิสุนทร กองงานดา ขยายเขต ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม - พิมพ์ครั้งที่ 1-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คบไฟ. 2558. 768 หน้า

ภาพประกอบ : <https://florafaunaweb.nparks.gov.sg/special-pages/plant-detail.aspx?id=3287>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

